

Guia docent

Identificació de l'assignatura

Assignatura / Grup	20701 - Lingüística / 1
Titulació	Grau de Llengua i Literatura Catalanes - Primer curs Grau de Llengua i Literatura Espanyoles - Primer curs
Crèdits	6
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx / Edifici
Nicolau Dols Salas	11:00	12:00	Dilluns	09/09/2019	24/02/2020	CE11/ Ramon Llull
<i>Responsable</i> n.dols@uib.es						

Contextualització

Aquesta assignatura és de formació bàsica. Tracta dels objectius, els plantejaments teòrics i les tècniques de la lingüística. Conèixer els fonaments teòrics de bona part del camp d'estudis del grau en què s'insereix l'assignatura és bàsic tant per aprofitar la resta de les assignatures més lligades a la descripció de les llengües com per descobrir totes les possibilitats de recerca i aplicació en aquest camp. Per altra banda, l'assignatura aborda l'estudi de les llengües des d'un punt de vista sincrònic i mostra diversos enfocaments científics possibles.

Requisits

Essencials

Són requisits essencials d'aquesta assignatura la capacitat de raonament, la d'aplicació de conceptes teòrics a l'observació de la realitat, la de síntesi i la de redacció. És imprescindible emprendre l'assignatura amb interès i plantejar-se dubtes sobre el llenguatge natural humà, com neix i es desenvolupa, quin lloc ocupa entre les habilitats humanes, com es lliga a la resta d'habilitats humanes i quins fets culturals hi estan més lligat

Guia docent

Recomanables

És recomanable poder llegir textos senzills en anglès. També és recomanable interessar-se per les característiques de tantes llengües com sigui possible i de tantes famílies lingüístiques com sigui possible.

Competències

Específiques

- * Capacitat de localitzar i manejar informació relativa a la disciplina en fons bibliogràficodocumentals, a bases de dades i recursos d'internet. Capacitat de fer servir aplicacions informàtiques específiques (CE9)
- * Coneixement dels diferents corrents de pensament en lingüística (CE5)
- * Coneixement de les tècniques bàsiques per a l'elaboració de treballs d'investigació (CE11)

Genèriques

- * Capacitat d'anàlisi i síntesi de documentació de diversos nivells de complexitat (CG4)
- * Capacitat de raonament crític (CG5)

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/

Continguts

Els continguts d'aquesta assignatura combinen els conceptes tradicionals de la lingüística amb una visió activa en l'anàlisi i de descobriment de camps d'aplicació dels conceptes estudiats: el llenguatge com a capacitat humana i institució social, la relació de la gramàtica amb la resta de coneixements necessaris per a la comunicació, les parts de la gramàtica i les disciplines que les estudien es pretenen il·lustrar amb exemples de llengües procedents d'una ampla selecció de famílies lingüístiques.

Continguts temàtics

1. La comunicació humana. El llenguatge verbal. Conceptes bàsics
Discussió del llenguatge com a particularitat humana. Capacitats expressives dels humans. Connexions del llenguatge amb altres facultats humanes. Les habilitats lingüístiques. Gramàtica i diccionari. Els components de la gramàtica. La pragmàtica. Nivells de convenció: oralitat, escriptura, altres suports, llengües artificials.
2. El desenvolupament del llenguatge. Etapes i teories
Principals etapes del desenvolupament del llenguatge. Innatisme i empirisme. Teories intermèdies de base pragmàtica i semàntica. Universals lingüístics i desenvolupament del llenguatge. Mètodes d'estudi del desenvolupament del llenguatge.
3. Principals moviments de la lingüística. Disciplines. Aplicacions de la lingüística
El desenvolupament històric de la lingüística: els clàssics, l'Edat Mitjana, el Renaixement, el comparatisme i la lingüística històrica, l'estructuralisme, el programa generativotransformacional i l'actualitat. Semiòtica, lingüística i filologia. Aplicacions de la

Guia docent

lingüística: la didàctica de la llengua, la traductologia, el reconeixement i la síntesi del llenguatge.

4. Evolució i diversitat de les llengües

Evolució de les llengües. Teories sobre la filogènesi del llenguatge. Les famílies lingüístiques. Metodologia per a l'anàlisi de les llengües: l'estudi dels sons i de les unitats lèxiques. Programes d'anàlisi i bases de dades lingüístiques. Les implicacions tipològiques. La detecció d'universals lingüístics.

5. Llengua i societat

La variació lingüística: variació diacrònica, diafàsica, diastràtica i diatòpica. Normativització i estandardització. Llengua i identitat. Gènere gramatical i grup sexual. El codi lingüístic com a factor de discriminació i promoció social. La gestió del multilingüisme. L'estudi de la llengua en societat: la paradoxa de l'observador, l'anàlisi estadística.

Metodologia docent

Aquesta assignatura s'impartirà de manera presencial i oferirà indicacions per a les activitats no presencials. Algunes activitats tindran el suport de la plataforma de teleeducació de la UIB, que aconsellem consultar amb assiduitat.

Activitats de treball presencial (2,4 crèdits, 60 hores)

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Exposicions del professor	Grup gran (G)	Presentar i aclarir conceptes. Presentació de material d'estudi i exemplificació de conceptes estudiats. Normalment amb el suport de presentacions.	45
Seminaris i tallers	Fòrum	Grup mitjà (M)	Comentaris a partir de lectures indicades prèviament i a partir d'un guió de preguntes o idees clau repartit pel professor. Es complementaran amb un fòrum a Campus Extens.	14.5
Tutories ECTS	Entrevista	Grup petit (P)	Tutoria individual per tal que el professor pugui validar l'autoria i l'efecte de les ressenyes	0.5

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Aula digital.

Activitats de treball no presencial (3,6 crèdits, 90 hores)

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Estudi	Lectura i reflexió al voltant de conceptes teòrics	60

Guia docent

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Ressenya	Una ressenya d'unes 1.500 paraules d'un llibre o d'una col·lecció d'articles a partir d'una llista preparada pel professor	10
Estudi i treball autònom en grup	Projecte	<p>Es tracta que els estudiants descobreixin la conformació d'un sistema lingüístic. Hauran de projectar una llengua mitjançant la presa de decisions a partir d'una guia facilitada pel professor i tenint en compte factors com la coherència i l'aprehensibilitat del sistema. El professor indicarà també software específic.</p> <p>D'acord amb el Sistema d'Activitats Computables de la UIB, aquest requisit podrà satisfer-se mitjançant l'assistència al Curs d'Introducció a l'Esperanto, l'examen final del qual caldrà superar. Aquest curs, proposat com a alternativa, no eximeix de l'assistència a les classes pràctiques de preparació del treball. Els objectius d'aquest curs s'adiuen amb els del treball proposat pel fet que s'hi mostrarà com està constituïda una llengua artificial, d'estructura gramatical relativament senzilla.(Més informació a http://sac.uib.cat/act_sac/formacio/).</p>	20

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

No hi ha requisit d'assistència a un mínim de classes. Els estudiants que tinguin problemes per a presentar-se a les cinc proves de resposta breu, que suposen un 40% de la nota de l'assignatura, podran optar per fer un sol examen final, del mateix pes. Les dues opcions no són combinables. La presentació a una de les cinc proves parcials ja elimina la possibilitat d'examen final. Això no vol dir que no tinguin dret a la recuperació d'aquest element d'avaluació durant el període de recuperacions, que serà possible amb qualsevol de les dues opcions.

Frau en elements d'avaluació

D'acord amb l'article 33 del Reglament acadèmic, "amb independència del procediment disciplinari que es pugui seguir contra l'estudiant infractor, la realització demostradorament fraudulenta d'algun dels elements d'avaluació inclosos en guies docents de les assignatures comportarà, a criteri del professor, una menysvaloració en la seva qualificació que pot suposar la qualificació de «suspens 0» a l'avaluació anual de l'assignatura".

Guia docent

Fòrum

Modalitat	Seminaris i tallers
Tècnica	Altres procediments (no recuperable)
Descripció	Comentaris a partir de lectures indicades prèviament i a partir d'un guió de preguntes o idees clau repartit pel professor. Es complementaran amb un fòrum a Campus Extens.
Criteris d'avaluació	Nombre suficient d'intervencions. Pertinència de les intervencions. Interactivitat constructiva amb els companys. Correcció de l'expressió. Aportació de fonts externes

Percentatge de la qualificació final: 20%

Entrevista

Modalitat	Tutories ECTS
Tècnica	Proves orals (recuperable)
Descripció	Tutoria individual per tal que el professor pugui validar l'autoria i l'efecte de les ressenyes
Criteris d'avaluació	Capacitat de mantenir una conversa coherents i amb un estil adequat sobre temes de l'assignatura

Percentatge de la qualificació final: 5%

Estudi

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Proves de resposta breu (recuperable)
Descripció	Lectura i reflexió al voltant de conceptes teòrics
Criteris d'avaluació	Adequació de la resposta a la pregunta. Capacitat de síntesi. Correcció de la llengua escrita. Originalitat del plantejament.

Percentatge de la qualificació final: 40%

Ressenya

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Treballs i projectes (recuperable)
Descripció	Una ressenya d'unes 1.500 paraules d'un llibre o d'una col·lecció d'articles a partir d'una llista preparada pel professor
Criteris d'avaluació	Comprensió del text. Connexió dels continguts amb altres coneixements. Capacitat de síntesi. Correcció del text escrit.

Percentatge de la qualificació final: 10%

Projecte

Modalitat	Estudi i treball autònom en grup
Tècnica	Altres procediments (no recuperable)
Descripció	Es tracta que els estudiants descobreixin la conformació d'un sistema lingüístic. Hauran de projectar una llengua mitjançant la presa de decisions a partir d'una guia facilitada pel professor i tenint en compte factors com la coherència i l'aprehensibilitat del sistema. El professor indicarà també software específic. D'acord amb el Sistema d'Activitats Computables de la UIB, aquest requisit podrà satisfer-se mitjançant l'assistència al Curs d'Introducció a l'Esperanto, l'examen final del qual caldrà superar. Aquest curs, proposat com a alternativa, no eximeix de l'assistència a les classes pràctiques de preparació del treball. Els objectius d'aquest

Guia docent

Criteria d'avaluació	curs s'adiuen amb els del treball proposat pel fet que s'hi mostrarà com està constituïda una llengua artificial, d'estructura gramatical relativament senzilla.(Més informació a http://sac.uib.cat/act_sac/formacio/). Capacitat d'usar les eines proposades. Economia, exhaustivitat i aprehensibilitat del model de llengua que es proposa. Capacitat per presentar els resultats de la recerca de manera amena. Funcionament efectiu i cohesionat del grup de treball. Correcció de la intervenció oral.
----------------------	----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

Percentatge de la qualificació final: 25%

Recursos, bibliografia i documentació complementària

El professor facilitarà llistes de lectures complementàries i indicarà els texts objecte de ressenyes. Igualment es podrà accedir a alguns materials des de l'espai de teleeducació.

Bibliografia bàsica

- Rosenfeld, Mark Advanced Language Construction. Chicago: Createspace, 2012.
- Sapir, Edward El llenguatge /Edward Sapir. Barcelona :Empúries,1985
- Saussure, Ferdinand de Curs de lingüística general /Ferdinand de Saussure. Barcelona :Diputació de Barcelona & Edicions 62,1990
- Fischer, Steven Roger Breve historia del lenguaje /Steven Roger Fischer. Madrid :Alianza Editorial, 2003
- Pinker, Steven,
The language instinct :the new science of language and mind /Steven Pinker.
Penguin ed.
Londres: Penguin,1995.
- Junyent, Carme Les llengües del món :ecolingüística /Carme Junyent Barcelona :Empúries,1989
- Denham, Kristin & Anne Lobeck Why study linguistics / Denham, Kristin & Anne Lobeck. Londres: Routledge, 2019.

Bibliografia complementària

- Serrano, Sebastià Comunicació, societat i llenguatge :el desenvolupament de la lingüística /Sebastià Serrano. Barcelona :Empúries,1993.
- Diccionari de lingüística /Jesús Tuson, dir. Barcelona :Vox,2000.
- Eco, Umberto. La búsqueda de la lengua perfecta /Umberto Eco. Barcelona :Crítica,DL1996.
- Linguistics :an introduction to linguistic theory /written by Victoria A. Fromkin (editor)... [et al.] Malden (Massachusetts) ;Oxford :Blackwell Publishers,2000
- Eco, Umberto Decir casi lo mismo :experiencias de traducción /Umberto Eco ; traducción de Helena Lozano Miralles Madrid :Lumen,2008
- Lang, S. Toki Pona. The Language of Good. 2014. ISBN:0978292308 / 9780978292300
- Large, Andrew.
The artificial language movement /Andrew Large.
Repr. 1986.
Oxford :Basil Blackwell ; London : André Deutsch,,1985.
- Okrent, Akira. In the land of invented languages /Akira Okrent. New York :Spiegel & Grau, 2009.



Guia docent

Payrató, Lluís. De professió, lingüista :panorama de la lingüística aplicada /Lluís Payrató. Barcelona :Empúries,DL1997.

Payrató, Lluís. Pragmàtica, discurs i llengua oral :introducció a l'anàlisi funcional de textos /Lluís Payrató. Barcelona :Universitat Oberta de Catalunya,2003.

Robins, R. H.,
A short history of linguistics /R.H. Robins.
2nd ed.

London :Longman,1979.

Rosenfeld, M. Advanced Language Construction. Yonagu Books, 2012.

Fornés Pallicer, M. Antònia & M. Puig Rodríguez-Escalona. El porqué de nuestros gestos /M. Antònia Fornés Pallicer & Mercè Puig Rodríguez-Escalona. Palma & Barcelona :UIB & Octaedro, 2008.

Foley, J. & L. Thompson. Language learning. A lifelong process /J. Foley & L. Thompson. New York :Oxford University Press, 2003.

Crystal, David, The Cambridge Encyclopedia of Language /David Crystal 2a ed London :Cambridge University,2003

Coulmas, Florian. Writing systems :an introduction to their linguistic analysis /Florian Coulmas. Cambridge, U.K. :Cambridge University Press,2003.

Croft, William. Typology and universals /William Croft. 2. ed. Cambridge [u.a.] :Cambridge Univ. Press,2003.

Altres recursos

The ethnologue. www.ethnologue.com.

SIL Language Freeware. www.sil.org/computing/downloads/.

The language construction kit. www.zompist.com/kit.html.

How to create a language. www.zompist.com/kit.html.

The Universals Archive.<http://typo.uni-konstanz.de/archive/intro/>

The World Atlas of Languages Structures. www.wals.info

